

De vrederechter, wat doet hij eigenlijk?

Het vredegerecht is de rechtbank die het dichtst bij de mensen staat. Toch is het niet altijd duidelijk wat een vrederechter precies doet. Ronald Soetens, vrederechter van het kanton Beveren, zorgt graag voor wat meer duidelijkheid.

U bent vrederechter van het kanton Beveren?

Inderdaad. Alle elf gemeenten van het kanton vallen onder mijn bevoegdheid. Het gaat dan over Beveren, Melsele, Haasdonk, Vrasene, Verrebroek, Kieldrecht, Doel, Kallo, Kruibeke, Bazel en Rupelmonde. Het kanton is dus uitgestrekt over een vrij groot gebied, maar het aantal inwoners is vrij beperkt. In het totaal heeft ons kanton ongeveer 60.000 inwoners.

Sta je als vrederechter dicht bij de bevolking?

Het is belangrijk om als vrederechter dicht bij de bevolking te staan. Mensen kunnen hier steeds terecht met vragen. Die vragen mogen uiteraard nooit over de inhoud van een zaak gaan. Vragen over procedures kunnen wel. Meestal zijn het mensen zonder advocaat die bij ons terechtkomen voor informatie. In dat geval nemen wij de informerende rol van de advocaat over.

Wat zijn de bevoegdheden van een vrederechter?

Mijn bevoegdheden zijn zeer omvangrijk, dus het is moeilijk om een volledig overzicht te geven. Over het algemeen ben ik bevoegd voor alle geschillen tot een bedrag van 1860 euro. Daarnaast heb ik 22 specifieke bevoegdheden. Bij die bevoegdheden maakt het niet uit over hoeveel geld het gaat. Bijvoorbeeld bij onteigeningen gaat het over heel hoge bedragen, maar toch vallen die onder mijn bevoegdheid. Wat zeer veel voorkomt zijn huurgeschillen. Meer dan 50 procent van de zaken die ik behandel hebben te maken met achterstallige huur. Dan zijn er ook

dingen die bijna nooit voorkomen, zoals zaken over rechtstoestanden met militair personeel.

Hoe ziet de dag van een vrederechter eruit?

Het is moeilijk om een overzicht te geven van een dag. De taak van een vrederechter moet je eigenlijk per week bekijken. Er zijn een aantal zaken die iedere week terugkomen. Zo zijn er dinsdagvoormiddag altijd openbare terechtzittingen. Wat dat inhoudt? Als we er niet in slagen om de partijen met elkaar te verzoenen dan komt het tot een rechtszaak. Bij ons vinden die rechtszaken plaats op dinsdag, maar dat verschilt natuurlijk van kanton tot kanton. Als alle kantons op hetzelfde moment openbare terechtzittingen zouden houden dan zou het voor advocaten onmogelijk zijn om overal aanwezig te zijn. Nog iets dat vaststaat zijn de voorlopige maatregelen op woensdagvoormiddag. Bij discussie tussen echtgenoten wordt er dan een voorlopige regeling getroffen. Vrijdag kunnen mensen hier terecht voor verzoeningen en eventueel voor openbaren verkopen. In dat laatste geval moet er enkel een vrederechter aanwezig zijn als er minderjarigen bij betrokken zijn. Dat is bijvoorbeeld zo als een ongehuwd koppel met kinderen uit elkaar gaat en een eigendom wil verkopen. Mijn taak is dan de minderjarige beschermen. Dinsdag- en woensdagnamiddag breng ik meestal plaatsbezoeken. Dat is nodig omdat mensen dan weten dat ik bezig ben met hun zaak. Bovendien heb ik dan een beter zicht op de toestand ter plaatse. Soms, zoals in het geval van een onteigening, is een plaatsbezoek verplicht. Maar het kan ook dat zijn dat ik gevraagd word. Ten slotte maak ik maandag en donderdag vonnissen op. Dat doe ik meestal thuis, omdat ik daar meer documentatie ter beschikking heb.

U heeft het druk. Heeft u ook vervangers?

Ja, ik heb zes plaatsvervangers, maar daar wordt weinig beroep op gedaan. Tijdens de maanden juli en augustus is het maar om de veertien dagen openbare terechtzitting. Een aantal van die terechtzittingen worden afgehandeld door mijn plaatsvervangers. Het kan ook altijd gebeuren dat ik gevraagd word als vrederechter door een familielid of kennis van mij. Dan kan ik mezelf wraken en me laten vervangen. Het is ook mogelijk dat de tegenpartij een verzoek tot wraking indient. Als ik het verzoek aanvaard dan word ik ook vervangen, maar ik hoef dat verzoek niet te aanvaarden. Bijvoorbeeld als het verre familie is dan zal ik de vraag tot wraking verwerpen.

Hoeveel zaken lopen er per jaar gemiddeld bij een vredegerecht?

Dat varieert enorm. Ik zou zeggen dat er gemiddeld 600 à 700 zaken per jaar behandeld worden in openbare terechtzitting. Dan reken ik de verzoeningen dus niet mee. Het aantal zaken is sterk afhankelijk van het aantal inwoners. Hoe meer inwoners een kanton heeft, hoe meer zaken het vredegerecht heeft. Het is ook zo dat de aanwezigheid van appartementsgebouwen, industrie-terreinen en commerciële zones meer geschillen met zich meebrengen. Ik vrees er dan ook een beetje voor dat het geplande winkelcentrum in Beveren veel extra werk zal meebrengen voor mij. Wat mij ook opvalt is dat het aantal zaken in tien jaar tijd verdubbeld is. Waarom? De consumptiemaatschappij. Steeds meer mensen gaan een lening aan die ze niet kunnen betalen.

Hoeveel procent van de zaken die u behandelt, kunnen opgelost worden met een verzoening?

In totaal wordt 30 à 40 procent van de zaken opgelost met een verzoening. Het

percentage ligt waarschijnlijk zo hoog omdat de procedure gratis is. Ik moet wel een aantal kanttekeningen maken. Soms is een verzoening verplicht, zoals bij pachten en huurzaken. In alle andere gevallen is een verzoening toegelaten. Het is belangrijk om dat onderscheid te maken, want een verplichte verzoening lukt meestal niet. Een verzoening is bovendien alleen mogelijk als beide partijen komen opdagen. Wat ik ook soms meemaak is dat mensen al een minnelijke schikking geregeld hebben voor ze bij mij geweest zijn. In dat geval krijg ik gewoon een memo en is mijn bemiddeling dus niet meer nodig.

Een verzoening is gratis, maar hoeveel kost een procedure bij het vredegerecht ongeveer?

Als het tot een rechtszaak komt zijn er een aantal vaste kosten. De eisende partij moet betalen om de andere partij te dagvaarden. Dat kan via een deurwaarder of via een verzoekschrift. Dat laatste kost toch al 25 à 35 euro. Om iemand te dagvaarden hebben wij ook zijn adres nodig, dus de eisende partij moet ook betalen voor een attest van de burgerlijke stand. Maar de kosten lopen vooral op als er een deskundige moet worden opgeroepen. Afhankelijk van de zaak kost dat tussen de 500 en de 2000 euro. Die kosten kunnen ook hoger liggen. Als je een burgerlijk ingenieur moet oproepen dan vraagt die meer geld dan industrieel ingenieur. Die kosten zijn voor de partij die de deskundige gevraagd heeft. Het is ook mogelijk dat ik ambtshalve een deskundige aanstel omdat ik zelf te weinig afweet van de materie. Dat gebeurt vaak bij huurgeschillen. Als mensen ruzie hebben over een kapotte verwarming dan kan ik moeilijk zelf onderzoeken of de verwarming echt kapot is.

door Margot Van Wouwe